

PREDLOG

PLANA I PROGRAMA

SPECIJALIZACIJE IZ OTORINOLARINGOLOGIJE

Specijalizacija iz otorinolarinologije traje 48 meseci. Specijalizacija se obavlja na Klinikama pri medicinskim fakultetima koje imaju specijalizaciju iz otorinolarinologije. Prvih 16 meseci lekar može obaviti specijalistički staž u ustanovi koja ima stacionar i najmanje 5 zaposlenih otorinolarinologa specijalista. Kruženje po hirurškim disciplinama bi se odvijalo u trajanju 8 meseci. Poslednja 24 meseca lekar na specijalizaciji bi obavezno proveo na Klinikama pri fakultetima koji obavljaju specijalizaciju iz otorinolarinologije. U tom periodu bi se obavljala i obavezna dvosemestralna teorijska nastava. Pri nastavku specijalizacije na Klinikama obavezan je ulazni kolokvijum iz anatomije i fiziologije uva, nosa i paranazalnih šupljina, larinksa, vrata, traheobronhalnog stabla, usne duplje i ždrela, pljuvačnih žlezda.

OTORINOLARINGOLOGIJA- VEŠTINE I ZNANJA

Dvosemestralna nastava

1. otoskopija
gleda 10   izvodi 500
2. otomikroskopija
gleda 10   izvodi 500
3. čitanje RTG snimaka (standardni, CT i MR) temporalne kosti
gleda 5   tumači 50
4. tonalna liminarna audiometrija
gleda 5   tumači 50
5. supraliminarna audiometrija
gleda 5   tumači 50
6. govorna audiometrija
gleda 5   tumači 5
7. timpanometrija
gleda 5   tumači 50
8. stapedius refleks
gleda 5   tumači 50
9. akumetrijske testove
gleda 5   izvodi 50
10. kalorični test
gleda 5   tumači 50
11. kliničko ispitivanje vestibularnog aparata (testovi ortostatike i dinamostatike)
gleda 10   izvodi 100
12. Širmerov test
gleda 2   tumači 2
13. elektrogustomertija
gleda 2   tumači 2
14. BERA
gleda 5
15. otoakustička emisija
gleda 5
16. elektronistagmografija

- gleda 10   tumači 10
 17. odredjivanje slušnih aparata
     gleda 10   izvodi 5
 18. rehabilitacija nagluvosti kod dece
     gleda 10
 19. rehabilitacija nagluvosti kod odraslih
     gleda 10
 20. ispiranje uva
     gleda 5   asistira 5   izvodi 10
 21. ispiranje cerumena
     gleda 5   asistira 5   izvodi 10
 22. biopsija promene u uvu i zvukovodu
     gleda 2   asistira 2   izvodi 2
 23. ekstrakcija stranih tela zvukovoda
     gleda 2   asistira 2   izvodi 2
 24. obrada rana aurikule i okolnih struktura
     gleda 5   asistira 5   izvodi 5
 25. paracenteza
     gleda 5   asistira 5   izvodi 10
 26. insercija ventilacionih cevčica
     gleda 5   asistira 5   izvodi 5
 27. antrotomija
     gleda 5   asistira 5   izvodi 5
 28. mastoidektomija
     gleda 5   asistira 5   izvodi 10
 29. miringoplastika
     gleda 5   asistira 5   izvodi 5
 30. operacija egzostoza i benignih tumora
     gleda 2   asistira 2   izvodi 2
 31. operacija preaurikularnih fistula
     gleda 2   asistira 2
 32. operacija kongenitalnih anomalija spoljašnjeg i srednjeg uva
     gleda 2   asistira 2
 33. otapostaza
     gleda 2   asistira 5
 34. timpanoplastika
     gleda 5   asistira 20
 35. radikalna trepanacija temporalne kosti
     gleda 2   asistira 2
 36. operacija endokranijalnih i ekstrakranijalnih otogenih komplikacija
     gleda 2   asistira 2
 37. operacija otoskleroze
     gleda 5   asistira 5
 38. dekompresija facijalnog nerva
     gleda 2   asistira 2
 39. operacije malignih tumora spoljašnjeg uva
     gleda 2   asistira 5   izvodi 5
 40. operacije malignih tumora srednjeg uva

- gleda 2   asistira 2
41. ugradnja kohlearnog implanta
gleda 2
42. labirintektomija
gleda 1
43. resekcija vestibularnog nerva
gleda 1
44. operacije neurinoma pontocerebelarnog ugla
gleda 1
45. operacije glomus tumora
gleda 1
46. rinoskopija
gleda 10   izvodi 500
47. zadnja rinoskopija
gleda 5   izvodi 50
48. endoskopija nosa, epifaringoskopija
gleda 5   asistira 10   izvodi 10
49. čitanje radiografskih snimaka (standardni, CT i MR) nazo-paranasalnih
gleda 5   tumači 10
50. olfaktometrija
gleda 5   izvodi 5
51. biopsija tumorskih promena nosa i paranasalnih šupljina
gleda 5   asistira 5   izvodi 5
52. kutani prick test na inhalacione alergene
gleda 5   asistira 10   izvodi 10
53. nazalni provokativni testovi
gleda 2
54. akustička rinometrija, rinomanometrija
gleda 5   izvodi 5
55. zbrinjavanje rana u predelu nosa i lica
gleda 5   asistira 5   izvodi 10
56. incizija hematoma i abscesa septuma
gleda 2   asistira 2   izvodi 2
57. zaustavljanje epistakse kauterizacijom
gleda 5   asistira 10   izvodi 10
58. prednja tamponada nosa
gleda 5   asistira 5   izvodi 10
59. zadnja tamponada nosa
gleda 3   asistira 3   izvodi 3
60. repozicija nosnih kostiju
gleda 5   asistira 5   izvodi 5
61. strana tela nosa
gleda 5   asistira 5   izvodi 5
62. septoplastika
gleda 5   asistira 5   izvodi 5
63. endonazalna polipektomija
gleda 5   asistira 10
64. ekscizija manjih promena na licu i nosu uz rekonstrukciju defekta
gleda 5   asistira 5   izvodi 5

65. mukotomija nosne školjke
gleda 2   asistira 2   izvodi 1
66. trepanacija maksilarnog sinusa – Caldwell Luc
gleda 2   asistira 2   izvodi 1
67. resekcija manjih tumora nosa i lica
gleda 5   asistira 5   izvodi 5
68. UZ paranazalnih šupljina
gleda 5   izvodi 5
69. rinoseptoplastika
gleda 5   asistira 10
70. funkcionalna endoskopska hirurgija sinusa
gleda 5   asistira 5
71. lateralna rinotomija
gleda 2   asistira 2
72. osteoplastične operacije frontalnog sinusa
gleda 2   asistira 2
73. etmoidektomije (endonazalne i ektranazalne)
gleda 2   asistira 2
74. operacije sfenoidnog sinusa
gleda 2   asistira 2
75. operacije malignih tumora maksile (maksilektomija)
gleda 2   asistira 2
76. operacija tumora paranazalnih šupljina
gleda 2   asistira 2
77. operacije rinofime
gleda 1   asistira 1
78. zbrinjavanje povreda lica Le Fort
gleda 2   asistira 2
79. zbrinjavanje frontoetmoidnih povreda
gleda 2   asistira 2   izvodi 2
80. Ridlova operacija frontalnog sinusa
gleda 1   asistira 1
81. zatvaranje nazolikvoreje
gleda 1   asistira 1
82. operacije ozene
gleda 1
83. orofaringoskopija
gleda 10   izvodi 500
84. radiološka (CT, MR) dijagnostika farinksa
gleda 5   tumači 10
85. endoskopska dijagnostika farinksa
gleda 5   izvodi 10
86. dijagnostika poremećaja akta gutanja
gleda 5   tumači 5
87. zbrinjavanje povreda farinksa
gleda 5   asistira 5   izvodi 2
88. biopsija tumorskih promena usne duplje i farinksa
gleda 5   asistira 5   izvodi 5
89. scintigrafija pljuvačnih žlezda

- gleda 2
- 90. sialografija
gleda 2
- 91. zbrinjavanje povreda usne duplje
gleda 2   asistira 2   izvodi 2
- 92. ekstrakcija stranih tela usne duplje i ždrela
gleda 5   asistira 5   izvodi 5
- 93. incizija peritonzilarnog abscesa, retrofaringealnog abscesa
gleda 2   asistira 2   izvodi 5
- 94. tonzilektomija u lokalnoj anesteziji
gleda 10   asistira 10   izvodi 20
- 95. tonzilektomija u opštoj anesteziji
gleda 10   asistira 10   izvodi 50
- 96. adenoidektomija
gleda 10   asistira 10   izvodi 50
- 97. zbrinjavanje krvarenja nakon tonzilektomije
gleda 5   asistira 5   izvodi 2
- 98. ekstirpacija podvilične pljuvačne žlezde
gleda 5   asistira 5   izvodi 2
- 99. operacija tumora usne duplje i farinksa
gleda 10   asistira 10
- 100. operacija juvenilnog fibroma
gleda 1
- 101. radiološka dijagnostika i embolizacija juvenilnog angiofibroma
gleda 1
- 102. operacija malignog tumora usne duplje
gleda 2   asistira 2
- 103. operacija malignog tumora jezika
gleda 2   asistira 2
- 104. operacija malignog tumora orofarinksa
gleda 2   asistira 2
- 105. operacija tumora parafarinksa
gleda 1   asistira 1
- 106. operacija tumora retrofarinksa
gleda 1   asistira 1
- 107. operacija abscesa i flegmone parafarinksa, retrofarinksa
gleda 2   asistira 2
- 108. operacije tumora pljuvačnih žlezda
gleda 2   asistira 2
- 109. parotidektomija
gleda 2   asistira 2
- 110. operacija ahalazije krikofaringealnog sfingtera
gleda 1
- 111. operacije pulzionih divertikula hipofarinksa
gleda 1
- 112. operacije rascepa usne, nepca
gleda 1
- 113. indirektna laringoskopija
gleda 10   izvodi 500

114. direktna laringoskopija
gleda 10   izvodi 10
115. indirektna laringomikroskopija
gleda 10   izvodi 10
116. direktna laringomikroskopija
gleda 10   asisitra 10   izvodi 10
117. intubacija
gleda 10   asisitra 10   izvodi 10
118. endoskopska dijagnostika larinksa i hipofarinksa
gleda 10   asisitra 10   izvodi 10
119. radiološka dijagnostika (tomogram larinksa, CT i MR)
gleda 10   tumači 20
120. biopsija promena u larinksu u indirektnoj laringoskopiji, u direktnoj laringomikroskopiji
gleda 10   asisitra 10   izvodi 10
121. stroboskopija
gleda 5   asisitra 5   izvodi 5
122. fonijatrijski testovi procene kvaliteta glasa
gleda 5   asisitra 5   izvodi 5
123. ultrazvuk vrata
gleda 5   asisitra 5   izvodi 5
124. fonijatrijska rehabilitacija glasa i govora
gleda 5   asisitra 5   izvodi 5
125. Opracija kongenitalnih malformacija larinksa (laringokele, membrane, ciste, laringomalacije)
gleda 2   asisitra 2
126. operacija pseudotumora i benignih tumora larinksa u direktnoj laringomikroskopiji
gleda 10   asisitra 10   izvodi 10
127. ekstrakcija stranih tela larinksa
gleda 2   asisitra 2   izvodi 2
128. operacija medijalne ciste vrata
gleda 5   asisitra 5   izvodi 2
129. operacija lateralne ciste vrata
gleda 5   asisitra 5
130. ekstirpacija limfnih čvorova vrata
gleda 5   asisitra 5   izvodi 2
131. incizije abscesa i flegmina vrata i poda usne duplje
gleda 2   asisitra 2
132. hirurško zbrinjavanje težih povreda larinksa
gleda 2   asisitra 2
133. zbrinjavanje povreda vrata
gleda 2   asisitra 2
134. operacija unilateralnih i bilateralnih pareza rekurensa
gleda 2   asisitra 2
135. operacije laringokele
gleda 1   asisitra 1
136. totalna laringektomija
gleda 10   asisitra 20
137. funkcionalna hirurgija malignih tumora larinksa
gleda 10   asisitra 20

138. disekcije vrata
gleda 10 asisitra 20
139. rekonstrukcije velikih defekata lica i vrata
gleda 5 asisitra 5
140. parcijalne faringektomije
gleda 5 asisitra 5
141. totalne faringolaringektomije
gleda 10 asisitra 20
142. hemitireoidektomija
gleda 2 asisitra 2
143. totalna tireoidektomija
gleda 2 asisitra 2
144. operacije tumora vrata
gleda 2 asisitra 2
145. laterofiksacija glasnica
gleda 2 asisitra 2
146. hirurška korekcija glasnica kod unilateralnih pareza rekurensa
gleda 2 asisitra 2
147. ugradnja vokalnih proteza
gleda 5 asisitra 5
148. dekanilman i sutura traheostome
gleda 5 asisitra 5 izvodi 5
149. promena trahealne kanile
gleda 5 asisitra 5 izvodi 10
150. laringotraheobronhoskopija
gleda 5 asisitra 5 izvodi 10
151. ezofagoskopija dijagnostička (korozivna oštećenja, zapaljenja, tumori, fistule)
gleda 5 asisitra 5 izvodi 5
152. ezofagoskopija terapijska (strana tela)
gleda 5 asisitra 5 izvodi 5
153. bužiranje jednjaka
gleda 5 asisitra 5 izvodi 5
154. endoskopska dijagnostika akt gutanja
gleda 5 asisitra 5
155. rentgen dijagnostika poremećaja gutanja i pasaža jednjaka
gleda 5 tumači 5
156. gastrostomija
gleda 2 asisitra 2
157. ekstrakcija stranog tela traheobronhalnog stabla
gleda 2 asisitra 2
158. plasiranje nazogastrične sonde
gleda 5 asisitra 5 izvodi 5
159. traheostomija (hirurška i urgentna)
gleda 5 asisitra 5 izvodi 5
160. operacije stenoza traheje
gleda 2 asisitra 2
161. operacije tumora vratnog dela traheje
gleda 1 asisitra 1

162. operacije stenoza larinksa
gleda 2 asisitra 2

O svakodnevnim aktivnostima tokom specijalistizacije vodio bi se dnevnik rada koji bi ukazivao na tok specijalizacije, stepen obučenosti i pripremljenosti za završni ispit. Tokom specijalističkog staža obavezna je povremena provera znanja kandidata kroz obavezne kolokvijume. Po završetku obaveznog specijalističkog staža polagao bi se završni ispit pred komisijom ali samo ukoliko kandidat ima dovoljan broj samostalnih intervencija (uz asistenciju mentora) i dovoljan broj asistencija, što bi overavao mentor svojim potpisom.

Šef Katedre za otorinolaringologiju
Medicinskog fakulteta u Beogradu
Prof. dr Ljiljana Janošević

Šef Katedre za otorinolaringologiju
Medicinskog fakulteta u Kragujevcu
Prof. dr Ljiljana Živić

Šef Katedre za otorinolaringologiju
Medicinskog fakulteta u Nišu
Prof. dr Dragoljub Popović

Šef Katedre za otorinolaringologiju
Medicinskog fakulteta u Novom Sadu
Prof. dr Rajko Jović